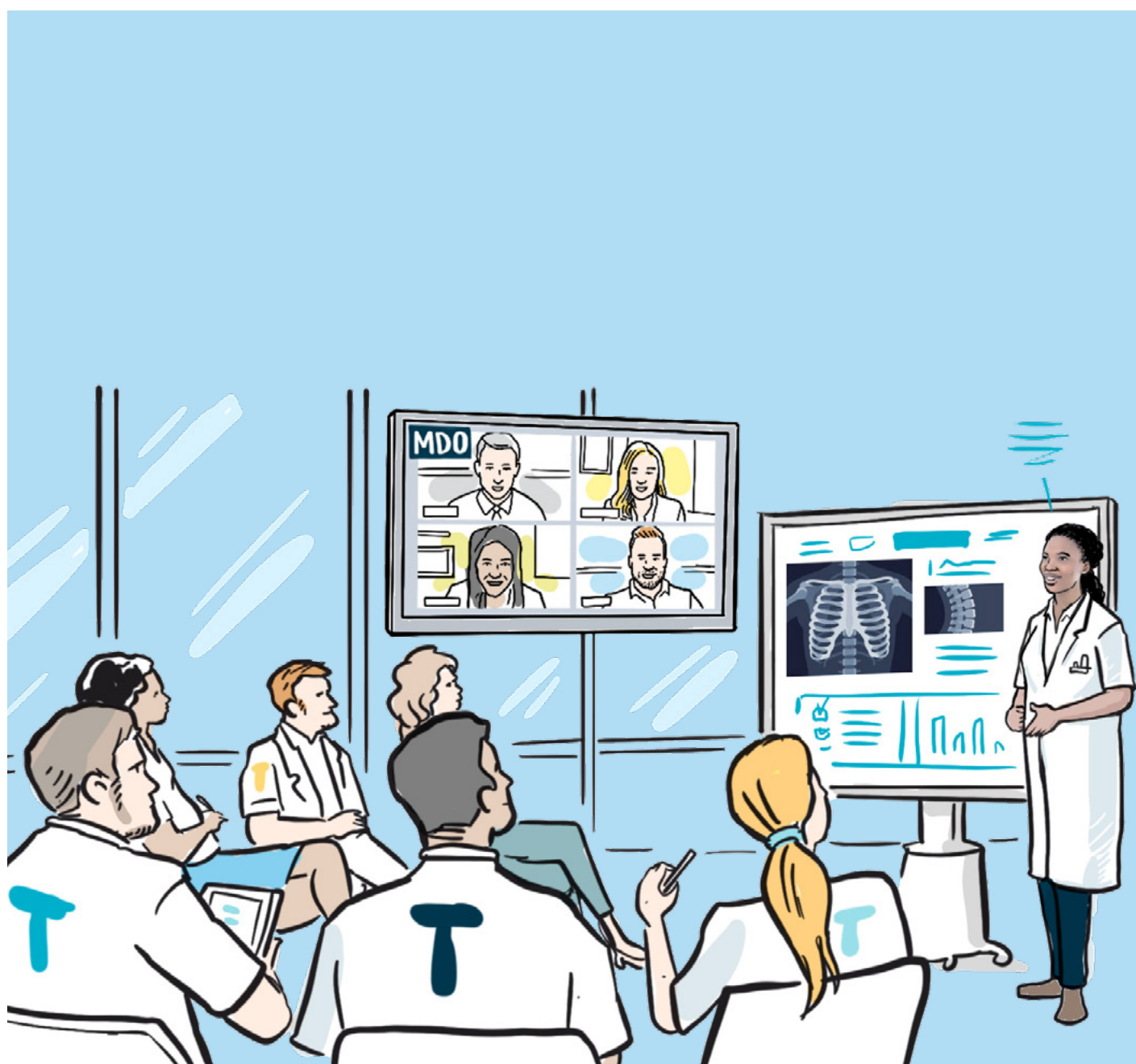

Federatie
**Medisch
Specialisten**

COMPETENTIESET

Supervisoren en opleiders in de medisch-specialistische vervolgopleiding

COLOFON

De Competentieset voor supervisors en opleiders in de medisch-specialistische vervolgopleiding is een uitgave van de Federatie Medisch Specialisten.

Het document is te downloaden via www.medischevervolgopleidingen.nl

Vragen

Heb je vragen of opmerkingen over dit document?

Neem contact op via opleiding@demedischspecialist.nl

Vormgeving

Distincto Design

Beeld

N.t.b.

© Federatie Medisch Specialisten november 2025. Alle opgenomen informatie is eigendom van de Federatie. Overnemen van inhoud, geheel of gedeeltelijk is toegestaan mits met bronvermelding.

Vrijwaring

De Federatie heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de samenstelling van dit document. Desondanks accepteert de Federatie geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in de informatie, noch voor schade, overlast of ongemak dan wel andersoortige gevolgen die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik van de informatie.

Federatie
**Medisch
Specialisten**

COMPETENTIESET

Supervisors en opleiders in de medisch-specialistische vervolgopleiding

CONTEXT

Aios leren hun vak in de context van de dagelijkse patiëntenzorg onder begeleiding van supervisors en opleiders binnen de vakgroep. Aios begeleiden en beoordelen vraagt om een specifieke set aan competenties. Het begeleiden van leerprocessen, het voeren van beoordelingsgesprekken en het borgen van een veilig leerklimaat zijn onderdelen die verder gaan dan vakinhoudelijke expertise.

Een helder geformuleerde competentieset helpt om de rollen van supervisor, opleider en ook de plaatsvervangend opleider concreet te maken. Onderstaande competentieset maakt allereerst inzichtelijk wat een supervisor moet kunnen. Het biedt houvast voor reflectie op de eigen ontwikkeling binnen die rol en kan daarmee een basis vormen voor verdere professionalisering.

In de dagelijkse praktijk zijn opleiders, boven op hun superviserende rol, verantwoordelijk voor de kwaliteit en continuïteit van het opleidingsproces. Dit doen zij in afstemming met collega's binnen de lokale opleidingsgroep, de instelling, het specialismespecifieke regionale opleidingsnetwerk en in lijn met het landelijk opleidingsplan. Het begeleiden van leerprocessen, het voeren van beoordelingsgesprekken, het borgen van een veilig leerklimaat en het organiseren van de opleiding en het opleidingsbeleid, zijn onderdelen van de rol van opleider die verder gaan dan vakinhoudelijke expertise.

Voor opleiders komen, naast reguliere supervisie, taken aan de orde zoals: het overzicht bewaren, collega's meenemen in opleidingsverantwoordelijkheid en de lokale, regionale en landelijke opleidingskaders implementeren in de dagelijkse praktijk. De competentieset voor opleiders omvat alle competenties van de supervisor, aangevuld met competenties die aansluiten op de specifieke taken van de opleider.

1. DIDACTISCH HANDELEN:

Stimuleert doelgericht leren op de werkplek en ondersteunt de ontwikkeling van de aios tot zelfstandig professional, afgestemd op diens leerbehoeften en niveau van bekwaamheid.

2. BEGELEIDEN EN BEOORDELEN:

Begeleidt aios systematisch in hun ontwikkeling, biedt constructieve feedback, voert toetsing uit volgens geldende normen en adviseert onderbouwd over voortgang en bekwaamheid.

3. CREËREN VAN EEN VEILIG LEERKLIMAAT:

Bevordert een open en inclusieve leeromgeving waarin aios zich veilig voelen om te leren, te reflecteren en fouten te bespreken.

4. ORGANISEREN VAN DE OPLEIDING:

Is verantwoordelijk voor afstemming, planning en borging van opleidings- en beoordelingsprocessen en kwaliteit, en voor het vertalen van beleid naar praktijk binnen de instelling, op regionaal en eventueel landelijk niveau.

5. AANSTUREN VAN DE OPLEIDINGSGROEP:

Geeft richting aan en motiveert het team van supervisors en collega-opleiders om samen verantwoordelijkheid te dragen voor een goede opleiding en blijvende ontwikkeling.

Overzicht competenties supervisor en opleider. Supervisor competentie 1 t/m 3, opleider competentie 1 t/m 5.

Roldefinitie:

De supervisor in de medisch-specialistische vervolgopleiding

De supervisor is didactisch goed onderlegd en als begeleider van het leerproces vaak een eerste aanspreekpunt voor aios (competentiegebied Didactisch handelen). De supervisor creëert een veilig en stimulerend leerklimaat op de werkvloer (competentiegebied Creëren van een veilig leerklimaat) en draagt zorg voor doelgericht, toetsbaar leren (competentiegebied Begeleiden en beoordelen).

1. DIDACTISCH HANDELEN

Stimuleert doelgericht leren op de werkplek en ondersteunt de ontwikkeling van de aios tot zelfstandig professional, afgestemd op diens leerbehoeften en niveau van bekwaamheid.

- Stimuleert de aios om eigen leerdoelen te formuleren en hier systematisch aan te werken.
- Coacht aios bij het ontwikkelen van zelfregie in hun leerproces.
- Signaleert ineffectief leergedrag en bespreekt dit constructief met de aios.
- Vervult een voorbeeldrol in professioneel leren en intercollegiale feedback
- Draagt bij aan continuïteit van leren via goede overdracht en zicht op leerlijnen.

2. BEGELEIDEN EN BEOORDELEN

Begeleidt aios systematisch in hun ontwikkeling, biedt constructieve feedback, voert toetsing uit volgens geldende normen en adviseert onderbouwd over voortgang en bekwaamheid.

- Bespreekt structureel leerdoelen en voortgang.
- Daagt aios uit om grenzen te verleggen binnen veilige kaders.
- Vormt onderbouwde oordelen over bekwaamheid en bespreekt de consequenties.
- Stimuleert feedbackcultuur rondom beoordeling en benut digitale portfolio-instrumenten effectief.
- Stimuleert aios actief bij het opstellen en evalueren van hun individueel opleidingsplan.
- Stimuleert aios de eigen vakinhoudelijke en vakoverstijgende ontwikkeling bij te houden in het portfolio.

3. CREËREN VAN EEN VEILIG LEERKLIMAAT

Bevordert een open en inclusieve leeromgeving waarin aios zich veilig voelen om te leren, te reflecteren en fouten te bespreken.

- Is benaderbaar en stelt zich toetsbaar op.
- Moedigt open communicatie en feedback geven/ontvangen aan.
- Spreekt teamleden aan op onveilig of niet-afgesproken gedrag.
- Signaleert en bespreekt knelpunten in het leerklimaat actief met aios en team.
- Werkt proactief samen met collega's en management aan een positief leerklimaat.

Roldefinitie:

De opleider in de medisch-specialistische vervolgopleiding

Net als elke supervisor beschikt de opleider over didactische kwaliteiten, draagt deze zorg voor doelgericht en toetsbaar leren en creëert een veilig en stimulerend leerklimaat op de werkvloer. Aanvullend daagt de opleider bovendien aios uit om regie te nemen over hun leerproces, beoordeelt en beslist over bekwaamheid op basis van transparante criteria, en organiseert de opleiding in lijn met landelijke, regionale en lokale kaders (competentiegebied Organiseren van de opleiding). De opleider geeft richting aan de opleidingsgroep, motiveert collega's tot professionele groei en borgt de kwaliteit van de opleiding door cyclisch te evalueren en te verbeteren (competentiegebied Aansturen van de opleidingsgroep).

Op de opleider zijn alle competenties van de supervisor van toepassing, aangevuld met:

4. ORGANISEREN VAN DE OPLEIDING

Is verantwoordelijk voor afstemming, planning en borging van opleidings-, kwaliteit- en beoordelingsprocessen. Daarnaast is de opleider verantwoordelijk voor het vertalen van beleid naar praktijk binnen de instelling, op regionaal en eventueel op landelijk niveau.

- a. Positioneert zich zichtbaar binnen de organisatie/instelling als verantwoordelijke voor de opleiding.
- b. Draagt zorg voor een up-tot-date en goed toegankelijk lokaal en/of regionaal opleidingsplan.
- c. Initieert en implementeert verbeteringen in de opleidings- en beoordelingsstructuur en opleidingsinhoud, op afdelings-, instellings- en regionaal niveau.
- d. Draagt zorg voor een transparante administratie en gegevensoverdracht binnen de opleiding.
- e. Legt verantwoording af over randvoorwaarden (tijd, middelen, ruimte) voor opleiden.
- f. Organiseert het werkplekleren en de formele opleidings- en onderwijsmomenten zodanig dat de ontwikkeling van aios optimaal gestimuleerd wordt.
- g. Onderhoudt een kwaliteitscyclus voor het borgen en verbeteren van de kwaliteit van de opleiding, waarbij gebruikgemaakt wordt van gevalideerde kwaliteitsinstrumenten.
- h. Zet zich (ook in COC-verband) actief in voor de belangen van de aios/de opleiding richting afdelingshoofd/management en raad van bestuur.

5. AANSTUREN VAN DE OPLEIDINGSGROEP

Geeft richting aan en motiveert het team van supervisors en collega-opleiders om samen verantwoordelijkheid te dragen voor een goede opleiding en blijvende zelfontwikkeling.

- a. Inspireert collega's om zich te ontwikkelen in hun rol van supervisor.
- b. Bespreekt knelpunten en weerstand met collega's en stuurt bij waar nodig.
- c. Stimuleert deelname aan professionaliseringsactiviteiten binnen het team.
- d. Houdt contact met andere opleiders en supervisors binnen en buiten de instelling en zorgt voor afstemming op regionaal en landelijk niveau.
- e. Bewaakt een gedeelde visie op, en continuïteit in, opleiden binnen de vakgroep en de regionale opleiding